

Fullføringsreformen

Arbeidet med oppfølging av fullføringsreformen har en tidshorisont på ti år og omfatter mange tiltak som Utdanningsdirektoratet og andre skal jobbe med. Tiltakene handler om alt fra utvidelse av rettigheter til innhold, organisering og kompetanse.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 06.05.2024

Stortingsmeldingen *Fullføringsreformen* ble vedtatt av Stortinget i 2021. Her foreslås over 100 tiltak rettet mot videregående opplæring. Udir jobber nå med oppfølging på flere tiltak. Oppfølging av fullføringsreformen skal bidra til at ungdom og voksne blir kvalifisert til å møte kravene i videre utdanning og arbeidsliv, og at de kan oppdatere sin kompetanse gjennom hele livet. Flere av rettighetene blir innført med ny opplæringslov.

Hva er utfordringene?

Hver femte elev fullfører ikke videregående, og mange er ikke godt nok forberedt til utdanning og arbeid. Det er alvorlig fordi det begrenser ungdom og voksnes muligheter til å velge sin vei i livet. Oppfølging av fullføringsreformen skal bidra til å løse fem gjenstridige problemer:

- Videregående opplæring er i for liten grad tilpasset elever med svake faglige forutsetninger.
- Elevene får ikke det de trenger for å bli best mulig studieforbereid.
- Fagopplæringen dekker ikke elevenes og arbeidslivets behov godt nok.
- Videregående opplæring er i for liten grad tilpasset den mangfoldige elevgruppa.
- Videregående opplæring er ikke godt nok tilpasset voksne.

Hva må vi lykkes med?

Kort fortalt kan vi si at det er særlig to ting vi må lykkes med for å skape et samfunn der alle får mulighet til å skape seg gode liv:

- Et fleksibelt opplæringsløp som tar hensyn til ungdom og voksnes ønsker, erfaringer og livssituasjon.
- En videregående opplæring som er preget av mestring, motivasjon og læring og gir relevant kompetanse til videre utdanning og arbeid.

Fullføringsretten og fullføringsreformen er ikke det samme

Ny opplæringslov ble vedtatt av Stortinget før sommeren 2023. Loven trer i kraft 1. august 2024. I den nye opplæringsloven gjelder retten til videregående opplæring helt frem til den enkelte har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse. Dette blir ofte kalt fullføringsretten. Fullføringsretten og flere andre rettigheter og plikter ble tatt inn i ny opplæringslov som en del av oppfølgingen av fullføringsreformen. Fullføringsreformen og fullføringsretten er derimot ikke det samme.

[Les mer om fullføringsretten og ny opplæringslov](#)

Mange tiltak i fullføringsreformen

Udir har siden høsten 2021 fått oppdrag som oppfølging av fullføringsreformen. I årene som kommer vil vi få flere oppdrag. Her kan du se tiltak som vi har begynt å jobbe med.

Modulstrukturert opplæring for voksne

Norge vil mangle 90.000 fagarbeidere innen 2035. Modulstrukturert opplæring er at flere tiltak som skal bidra til at flere voksne kan ta fagbrev og at norsk arbeidsliv får dekket sitt behov for kvalifisert arbeidskraft. Modulstrukturert opplæring innebærer at opplæringen blir bedre tilpasset voksnes behov, utgangspunkt og livssituasjon, slik at det blir det enklere å veksle mellom opplæring, arbeid og andre forpliktelser.

I første rekke handler Udirs oppdrag om å lage modulstrukturerte læreplaner for 13 lærefag.

[Les mer om modulstrukturert opplæring](#)

Utprøving av skriftlig-muntlig eksamensform

I dag må alle praksiskandidater gjennomføre og bestå en sentralt gitt skriftlig eksamen, med lokal sensur, før de kan melde seg opp til fag- eller svenneprøven. Praksiskandidatordningen er en av flere ordninger som kan lede frem til fag- eller svennebrev. Udir har i samarbeid med HK-dir utredet endringer av praksiskandidatordningen. Som et resultat av våre anbefalinger, er vi nå i gang med å forberede gjennomføring av et forsøk med skriftlig-muntlig eksamensform i et lite utvalg yrkesfag.

Målet med forsøket er å undersøke om kandidater får mulighet til å vise kompetanse på en bedre måte enn de får i dag. En skriftlig-muntlig eksamen kan gi kandidatene mulighet til å uttrykke sin kompetanse på flere måter.

Første gjennomføring av skriftlig-muntlig eksamensform er planlagt våren 2025.

Utprøving av langtidsoppgaven

Våren 2024 får om lag 100 videregående skoler mulighet til å prøve ut en langtidsoppgave i tre fag: biologi 2, politikk og menneskerettigheter og matematikk 1P-Y. På sikt kan langtidsoppgaven bli et alternativ eller supplement til dagens eksamensformer.

[Les mer om utprøvingen](#)

Studieforberedende råd

Utdanningsdirektoratet er sekretariat for Råd for studieforberedende utdanningsprogram som ble etablert i februar 2023. Dette skal være et rådgivende organ for statlige utdanningsmyndigheter og en nasjonal arena for å dele kunnskap om de studieforberedende utdanningsprogrammene.

[Les mer om Rådet](#)

Fravær

Å være på skolen er viktig for at elevene skal lære. Det er også viktig for at skolen kan kunne følge opp elever både faglig og sosialt.

Fravær fra skolen er en utfordring i både grunnskolen og i videregående skole. Utdanningsdirektoratet foreslo høsten 2023 nye tiltak mot skolefravær.

Rammeverk for innhold og struktur i videregående opplæring

Høsten 2023 mottok Udir et oppdrag fra Kunnskapsdepartementet om å gjennomgå fag- og timefordelingen i videregående opplæring. Gjennomgangen knytter seg i hovedsak til innhold og struktur i studieforbereende utdanningsprogram, men gjennomgangen av fellesfagene berører også yrkesfaglige utdanningsprogram. I arbeidet vil vi se på hvordan bestemmelsene og virkemidlene i dagens fag- og timefordeling kan erstattes og beskrives på en måte som henger bedre sammen, og som gir et godt grunnlag for fleksible og relevante tilbud lokalt. Videre vil vi vurdere hva som skal reguleres i forskrift og hva som skal fungere som støtte til det lokale arbeidet, i et nytt rammeverk for innhold og struktur i vgo. Utviklingen av et nytt rammeverk vil foregå over en periode på mange år.